

Kamran Afshar Naderi identifies the factors differentiating the best projects of this year's Memar Award:

- Clear and simple volumetric expression
- A reduction in the qualitative differences between projects in Tehran and those constructed in other cities
- New experiences in using both modern and traditional building materials
- Advancement in the quality of construction and architectural detailing
- Coherence between various architectural elements, and between the elements and the totality of the building
- Less decoration and unnecessary ornamentation
- More attention to the role of the movable parts of building in creating space
- Priority of spatial expression over volumetric expression
- More attention to the expressive qualities of materials, colors, and textures
- More attention to the influence of both natural and artificial light on space
- More attention to sustainability and environmental issues
- More attention to the relationship between the exterior and interior
- An attempt to connect with architectural traditions thru invention and reinterpretation of those traditions
- More attention to the importance of art in increasing the quality of life, despite budget limits

– توجه به رابطه فضای درون و بیرون

– کوشش در پیوند یافتن با سنت‌های معماری از طریق ابداع و تغییر شکل آن‌ها

– توجه به اهمیت هنر در بهبود زندگی در شرایط محدودیت امکانات مادی

شاید بتوان نتیجه گرفت از این پس معماری معاصر ایران نیازمند نگاهی دقیق‌تر و موشکافانه‌تر است. این در شرایطی است که پراکندگی آثار خوب در سراسر ایران و از بین رفتن انحصار تهران هم نیازمند نگاهی وسیع‌تر به معماری معاصر ایران است.

دهمین دوره جایزه معماری موقعیتی برای ارزیابی یک دهه معماری معاصر ایران بود. نتایج ارزیابی آثار شرکت‌کننده، داوری‌ها و گفتگوهای حرفه‌ای حاشیه جایزه مؤید اعتقادات و آرمان‌های آغازین جایزه معماری، از جمله نقش مؤثر نسل جوان در فرهنگ معماری معاصر ایران، اهمیت شفافیت و استقلال رأی در داوری و تأثیر مسابقات و رقابت‌های معماری در ارتقای معماری کشور بود. از طرف دیگر دهه جایزه معماری، همچون دیگر قرارهای تاریخی، انرژی مثبت و تحرکی استثنائی را به شرکت‌کنندگان در رقابت و برگزارکنندگان القا کرد که موجب شد به نقطه عطفی در تاریخ جایزه و معماری معاصر ایران تبدیل شود. این نقطه عطف فرهنگی، همچون مترادف آن در ریاضیات، نوعی تحول همراه با تغییر جهت را تداعی می‌کند. از آنجا که جایزه معماری به نوعی سنت تبدیل شده، همچون هر سنت دیگر برای تداوم حیات نیازمند تغییر است و بنابراین امیدواریم جایزه معماری در دوره‌های آینده با ایده‌های جدید ولی با حفظ مبانی اصلی خود تداوم یابد.

هر دوره جایزه به لحاظ شرکت‌کنندگان و کارهای شرکت‌کننده

منحصره‌فرد است و این قاعده به داوری نیز قابل‌تعمیم است. هر تیم داوری ویژگی‌های خود را دارد که حتی با خصوصیت تک‌تک داوران متفاوت است. این موضوع به ترکیبات شیمیایی چند عنصر می‌ماند که در آن مواد متشکله یک ترکیب، خاصیت فردی خود را از دست می‌دهند. جذابیت داوری‌های مستقل و غیرفرمایشی همین است که نتایج هر دوره با دوره قبل متفاوت است. نتایج دهمین دوره نشانگر نوعی نگاه از بیرون به پدیده‌های معماری معاصر ایران بود.

گرچه در کنار این نگاه از بیرون که ضرورت هر نوع فعالیت فرهنگی و هنری است، نگاهی از درون نیز وجود دارد که در پی سنجش کارهای یک دوره نسبت به قبل و رصدکردن پیشرفت‌ها در یک مقطع زمانی است.

به اعتقاد من، از میان ۱۴۳ کار ارائه‌شده در این دوره تعداد کمی به دور نهایی راه یافتند و پروژه‌هایی بالارزش، به دلیل ماهیت رقابت که در آن انتخاب‌ها دست آخر باید خلاصه شوند، بیرون زنبیل داوران قرار گرفتند.

ویژگی‌های غالب معماری کارهای خوب ارائه‌شده در این دوره را می‌توان به شرح زیر بازشمرد:

– بیان حجمی موجز و بارز

– کم شدن فاصله کیفی بین معماری تهران و شهرستان‌ها

– تجربه‌های تازه در به‌کارگیری مصالح قدیم و جدید

– ارتقای کیفیت اجرایی و جزئیات معماری

– ارتباط بهتر اجزا با هم و همچنین پیوند اجزا با کلیت معماری

– پرهیز از تزئینات و الحاقات زائد

– توجه به نقش اجزای متحرک ساختمان در تعیین فضا

– برتری بیان فضایی بر بیان حجمی

– توجه به قابلیت‌های بیانی مصالح، رنگ‌ها و بافت‌ها

– توجه به رابطه نورپردازی طبیعی و مصنوعی با فضای معماری

– توجه به موضوعات زیست‌محیطی و معماری پایدار